

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 514. Quinam solvere teneantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

cio, naturaliter seu materialiter accepto. Ita Lauterbach. *l. c.* alias dictæ legis interpretationes vide apud Muller. *l. c. lit. y.* notando etiam illud dictum Iudori. *L. 3. sentent. de sum. bon. c. 54. multa bona præstantur invitis, quando eorum consulitur utilitati, non voluntati &c.* Tunc autem solvitur utiliter pro invito debitore, quando illius non interfuit non solvi; secus, si illius interfuit non solvi. V. g. dum debitum compensare potuit, Muller. *l. c. lit. z.* Porro licet quod ad effectum liberationis debitoris tales tertii solventes habeant se pari modo, quod ad regressum tamen adversus debitorem habent se dissimiliter; ita nimirum, ut solventi pro alio competat actio mandati ad solutum ab eo repetendum. *L. 6. §. 2. ff. mandati.* Solventi pro alio ignorante actio negotiorum gestorum. *L. 41. §. 43. ff. de negot. gest.* Solventi pro alio invito vel contradicente nulla competat actio aut jus repetendi solutum; quia talis tunc donare videtur. *L. 40. ff. mandati & L. fin. c. de negot. gestor.* De cætero, ut quis tanquam non debitor seu nomine alieno solvat, requiritur, ut in eo præexistat aliqua obligatio solvendi, etsi debitum ipsum ad eum non attineat. Muller. *l. c.* Dum verò non constat, num proprio, num alieno nomine solverit, etsi alieno nomine solutum sentiant multi, contrarium tamen verius tenent Mascard. *de prob. vol. 3. concl. 13; 19. num. 11.* Menoch. *de presump. L. 3. presump. 143.* & alii apud Muller. *l. c.*

Quest. 514. Quinam solvere teneantur.

Resp. ad hanc quæstionem generalem generaliter: solvere per se vel alios tenentur omnes quicumque debent & solvere possunt, sive sint laici, sive clerici; sive mares, sive feminae. Exigit siquidem Justitia, ut suum, seu quod ei debetur, cuique reddatur. Est communis. E contra quicumque creditor non est, nec ex legis dispositione illum representat, nec mandatum ab eo habet, illi non rectè solvitur. Ubi verò in debitore cessat potentia, ibi etiam cessat obligatio solvendi. An tamen aliquid teneantur non potentes solvere totum, & qualiter cum iis procedendum dicitur paulò post.

Quest. 518. Ratione mutui accepti quis teneatur solvere?

1. **R**esp. primò in genere: mutuum, cujus dominium transit in mutuatarium, ab eodem solvendum, est extra omnem controversiam, solutione hac consistente in redditione numero, seu ejusdem, ut loquuntur Juristi, in specie (etsi enim mutuatarium reddendo rem eandem numero satisfaciatur suæ obligationi, obligatio tamen semper reddendi rem eandem numero repugnat naturæ & fini contractus mutui; quia vel si ere, cujus dominium in se translatum, mutuatarium uti nequiret, dum usus hic consistit in abusu seu consumptione rei) sed ejusdem in genere. V. g. pecuniæ alterius pro pecunia accepta, vinum pro vino, ita ut mutuanti invito pro pecunia vinum, pro vino frumentum reddi non possit, ejusdem tamen quantitatis, qualitatis, valoris, de quibus paulò post ex professo.

2. Resp. secundò in specie: Dum Prælatum nomine Ecclesiæ mutuo accepit pecunias juxta limites potestatis & administrationis suæ (puta, cum consensu capituli, dum tale habet, vel ejus consensus requiritur ad summam tantam, ad cujus solu-

tionem sufficiunt redditus aliæ bona mobilia non pretiosa, exigente necessitate aut utilitate ecclesiæ) ecclesia solvere seu reddere pecunias mutuas tenetur, etiam absque eo, quod mutuans probaverit eas reipsa impensas in ecclesiæ utilitatem; modò tamen eas in ordine ad dictam utilitatem ex voluntate prælati & capituli, si quod est, acceptas ostenderit, exhibendo v. g. Instrumentum authenticum, in quo id contineatur, vel conjecturas alias afferendo, unde id probabiliter arguatur. Ex ratione ea, quod Prælatum vel solus, vel etiam in aliquibus casibus cum Capitulo liberam habeat administrationem bonorum mobilium non pretiosorum ecclesiæ; adeoque & potestatem sumendi mutuo pecunias, seque & ecclesiam suam obligandi pro ejus necessitate & utilitate. V. g. quæ est in construendo ædificium, coemendo prædium, & hæc, sive mutuarius jam decesserit, sive adhuc sit superstes. Ita cum Abb. *in c. 1. h. t. n. 2.* Molin. *de 7. §. 7. tr. 2. d. 300. n. 5.* Laym. *in disp. de reb. eccl. alien. thes. 104.* Pirh. *h. t. n. 12.* Si verò in accipiendo pecunias mutuo excesserit limites potestatis suæ, V. gr. ultra summam vel capitulationem ipsi statutam, supra quam ecclesiam vel mensam suam gravare non potest; vel ad cujus solutionem necessè impendi aut oppignorari res immobiles aut pretiosas ecclesiæ, utpote quæ etiam ab eo & capitulo simul directè aut indirectè alienari nequeunt; in eo inquam casu ecclesia non obligatur plus solvere, quam quantum in ejus necessitatem vel utilitatem versum esse creditor seu mutuans probaverit juxta *Aurb. hoc jus porrectum in fin. c. de SS. eccles. & can. 2. caus. 10. q. 2.* Ad ea verò, quæ constiterit versa non esse in utilitatem ecclesiæ, solvenda (intellige ex bonis suis patrimonialibus, si quæ habet, aliisve, de quibus disponendi potestatem habet) obligatur Prælatum mutuum nomine ecclesiæ accipiens, ac proinde contra eum ejusque hæredes agere potest creditor. Pirh. *n. 10.* cum Molin. *l. c. n. 2.* & Covar. *L. 2. resol. c. 17. n. 2.* quos citat. Quòd si etiam Prælatum sumptus, quos ecclesia factura non fuisset ex bonis suis, rationabiliter & prudenter fecit ex accepto à se mutuo cum consensu capituli, tenetur adhuc ecclesia totum solvere, etsi hi sumptus non cesserint in utilitatem ecclesiæ, quia res, in quem impensu casu periiit. Arg. *L. sed an ultra §. is autem ff. de negot. gest.* Si verò hi sumptus impensu irrationabiliter. V. g. in pompas, picturas, stru-cturas, superfluas, ecclesia solum obligatur ad tantum, quantum inde locupletior facta ut Pirh. *n. 16.* De cætero quod dictum de Prælatum, idem est, dum particularis aliquis de ecclesia vel monasterio, V. g. Canonicus vel Monachus cum licentia Prælati vel Abbatis sui cum majoris partis capituli consensu intra summam definitam nomine ecclesiæ mutuo accepit pecuniam, ad cujus solutionem opus non est alienare res ecclesiæ immobiles aut mobiles pretiosas; ita ut ecclesia vel monasterium in hoc casu teneatur solvere, etsi mutuans non ostenderit pecuniam illam impensam in utilitatem ecclesiæ, ut Pirh. *h. t. n. 15.* argumento manifesto sumpto ex *c. penult. de fidejuss.* Si verò summam sibi constitutam excessit talis mutuatarium, quò ad hunc excessum solvendum non teneatur ecclesia, nisi constiterit, aut mutuans probaverit, etiam hunc excessum impensum in utilitatem ecclesiæ; tunc enim mutuans agere potuit contra ecclesiam actione in rem verso, ut Gl. *in cit. c. penult. v. in utilitatem.* Pirh. *n. 13. juncto n. 15.* uti quoque probare tenetur mutuans totam summam mutuo acceptam etiam à Prælatum